

การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35

THE EVALUATION OF THE TO DEVELOP MORALITY TO LEAD GOOD CHILDREN

SRI RAJAPRAJA PROJECT IN RAJAPRAJANUGROH SCHOOL 35

¹จूरียพร รมทศน์ Churiphon Ramtad ²นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ Nilrat Navakitpaiboon

³นพรัตน์ ชัยเรือง Nopparat Chairueang

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author E-mail: 6655701046@nstru.ac.th

Article Received: December 29, 2025. Revised: August 21, 2026. Accepted: August 24, 2026.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ใน 4 ด้านคือ 1) การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ 2) การประเมินผลรวม 3) การประเมินเกณฑ์ภายใน และ 4) การประเมินความคุ้มค่าการดำเนินโครงการการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 เป็นการวิจัยการพัฒนาระบบประกอบด้วย 1) การวิจัยเชิงปริมาณด้วยการใช้แบบสอบถาม 2) การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ครู 16 คน และนักเรียน 70 คน รวมจำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผลตอบรับจากชุมชน รองลงมา คือ การติดตามและประเมินผลและ ติดตามผลกิจกรรมที่จัดร่วมกับชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา 2) ผลการประเมินผลรวมของโครงการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนประพฤติตนสุภาพ มีน้ำใจ และให้เกียรติผู้อื่น รองลงมา คือ ผู้เรียนมีน้ำใจและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้เรียนยินดีปฏิบัติตามกฎระเบียบและร่วมสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน ผู้เรียนสามารถนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวันและยึดมั่นในความซื่อสัตย์และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในชีวิตประจำวัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้เรียนให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ 3) ผลการประเมินเกณฑ์ภายในของโครงการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนประพฤติตนเหมาะสมทั้งในห้องเรียนและในกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและ ผู้เรียนรู้สึกพึงพอใจและมีความสุขตามหลักคุณธรรม จริยธรรม รองลงมา คือ ผู้เรียนมีน้ำใจ ช่วยเหลือ และเป็นแรงบันดาลใจที่ดีแก่เพื่อนร่วมชั้น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้เรียนชื่นชมและยอมรับพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณธรรมทั้งต่อตนเอง 4) ผลการประเมินความคุ้มค่าของโครงการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รองลงมาคือ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้แก้ไขปัญหามีสติ และผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นทีม

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, การประเมินแบบสคริปเวท, โรงเรียนคุณธรรม

Abstract

This research aims to evaluate participants in the Moral Development Project for Good Children at Rajaprajanugroh 35 School across four aspects: 1) evaluation during project implementation, 2) overall evaluation, 3) internal criteria evaluation, and 4) cost-effectiveness evaluation of the project regarding the development of morality and ethics among students at Rajaprajanugroh 35 School. This study employs a developmental research design, consisting of: 1) a quantitative approach using questionnaires, and 2) a qualitative approach using interviews. The research sample consisted of 16 teachers and 70 students, totaling 86 participants. The research instruments included questionnaires and interviews. Data analysis employed the mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings revealed that: 1) The evaluation results during project implementation were overall at a high level. Considering individual aspects, the highest average score was for community feedback, followed by the monitoring, evaluation, and follow-up of activities organized in collaboration with the community. The aspect with the lowest average score was the appropriateness of the timeframe. 2) The overall evaluation of the project indicated a high level. Considering individual aspects, the highest average scores were for students' polite, kind, and respectful behavior towards others, followed by their kindness and respect for others' opinions, and their willingness to follow rules and contribute to a positive classroom atmosphere. Students were able to apply moral and ethical principles in daily life, uphold honesty, and serve as good role models. The aspect with the lowest average score was students' valuation of honesty and responsibility. 3) The internal criteria evaluation of the project showed an overall high level. Considering individual aspects, the highest average scores were for students' appropriate behavior in the classroom and during group activities, as well as their satisfaction and happiness derived from moral and ethical principles. This was followed by students being kind, helpful, and positive inspirations to their classmates. The aspect with the lowest average score was students' appreciation and acceptance of personal moral behaviors. 4) The cost-effectiveness evaluation of the project revealed an overall high level. Considering individual aspects, the highest average score was for students' creativity, followed by their morality and ethics, their ability to thoughtfully apply acquired knowledge to solve problems, and their learning and self-development. The aspect with the lowest average score was students' teamwork ability.

Keywords: Project Evaluation, Scriven Evaluation, Moral School

บทนำ

จากสภาพสังคมปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วภายใต้การเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ล้วนเป็นการสื่อสารในโลกยุคไร้พรมแดน ทำให้คนเรารับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางช่องทางสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ ตลอดจนการค้นหาข้อมูล ข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต รวมไปถึงการรับวัฒนธรรมของต่างชาติที่เข้ามาสู่ประเทศไทยส่งผลให้ผู้เรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติได้รับความรู้ความเข้าใจและนำไปปฏิบัติโดยขาดวิจารณญาณในการแยกแยะความถูกผิดและความเหมาะสมกับช่วงวัยของตนเอง ทำให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม การแต่งกายล่อแหลม การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การใช้สินค้าเกินความจำเป็น เป็นเหตุให้เยาวชนของชาติหลงใหลตามกระแสของข้อมูล ดังนั้นจากสภาพปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นเป็นความเสื่อมถอยทางคุณธรรม จริยธรรม และอาจเป็นต้นเหตุที่ทำให้สังคมไทยก้าวไปสู่จุดวิกฤตได้ คุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อสังคมเป็นอย่างมากคุณธรรมจริยธรรมนั้นเป็นรากฐานในการกำหนดความสงบสุขของสังคมในขณะเดียวกันหาคนในสังคมใดขาดความสมบูรณ์ทางด้านจิตใจ ขาดการขัดเกลาด้วยคุณธรรมจริยธรรม อาจทำให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น การทุจริต การเอารัดเอาเปรียบสังคมขาดความยุติธรรมและความสงบสุขบนทอนศีลธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีของชาติส่งผลให้ประเทศชาติล้าหลังและขาดการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้เยาวชนตั้งแต่วัยเรียน เพราะเป็นช่วงเวลาที่เยาวชนสามารถเรียนรู้และได้รับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ถูกต้องได้ง่าย ดังนั้นครูอาจารย์มีหน้าที่สำคัญในการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เยาวชนไปพร้อมกับการสอนวิชาความรู้ ครูอาจารย์จึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเพราะครูถือเป็นแบบอย่างและผู้นำทางจิตใจของผู้เรียน ครูมีบทบาททั้งในการสอน ถ่ายทอด และสร้างค่านิยมที่ดีให้แก่เยาวชน ทำให้เยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ,2560)

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญต่อประชาชนและประเทศเห็นได้จากการระบอบสมเด็จ พระบรมชนกนาถปิยมหาราชมีพลุดุลยเดชมหาบรมนาถบพิตร ทรงต้องการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นสมบัติของประเทศ ทรงมีพระราชดำรัสในพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบรมมหาราชวัตรัตริย์ตราธิราชเจ้า ณ ท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2545 ตอนหนึ่งว่า คุณธรรมที่ทุกคนควรจะต้องศึกษาและน้อมนำมาปฏิบัติมีอยู่ 4 ประการ ได้แก่ การรักษาความสัตย์จริง หมายถึง ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์จริงจะดังมานั้น การอดทนอดกลั้น และการออม ที่จะไม่ประพฤตร่วงความสัจสุจริตไม่ว่าจะด้วยเหตุผลประการใด และการรู้จักระหว่าความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนของบ้านเมือง คุณธรรมทั้ง 4 ประการหากแต่ละคนพยายามนำมาประพฤติปฏิบัติและเผยแผ่โดยทั่วกันแล้ว จะช่วยให้ประเทศชาติบังเกิดความสุขร่มเย็นและมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไปได้ (กระทรวงศึกษาธิการ,2560)

คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ หลงในกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทำให้เกิดปัญหาในด้านต่างตามมามากมายไม่ว่าจะเป็นด้านความซื่อสัตย์สุจริตการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการและภาคเอกชน การโกหก หลอกลวง เอารัดเอาเปรียบผู้อื่นการคดโกงในการสอบ การแข่งขัน หรือการทำงาน ด้านปัญหาความเห็นแก่ตัวและขาดจิตสาธารณะคนจำนวนมากให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม

ขาดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคมไม่ช่วยเหลือกันในชุมชนเหมือนในอดีต ด้านวินัยและความเคารพ กติกาไม่เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ หรือสิทธิของผู้อื่นมีพฤติกรรมละเมิดกฎจราจร ไม่ตรงต่อเวลา หรือทำงานอย่างขาดความรับผิดชอบเด็กและเยาวชนบางส่วนขาดความเคารพต่อผู้ใหญ่และครูอาจารย์ ด้าน ศีลธรรมและค่านิยม ค่านิยมบริโภคนิยม เน้นวัตถุ เงินทอง และชื่อเสียงละเลยคุณค่าทางจิตใจ เช่น ความ เมตตา ความกตัญญู และความเสียสละการใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยขาดจริยธรรม เช่น การกลั่นแกล้ง ด่าทอ หรือเผยแพร่ข้อมูลเท็จ ปัญหาจากสถาบันพื้นฐานของสังคมครอบครัวบางส่วนละเลยการอบรมคุณธรรมให้ บุตรหลานสื่อบางประเภทส่งเสริมความรุนแรง หรือพฤติกรรมไม่เหมาะสมระบบการศึกษายังให้ความสำคัญ กับผลการเรียนมากกว่าการพัฒนาจิตใจ ผลกระทบที่เกิดขึ้นสังคมขาดความไว้วางใจ ความสามัคคี และความ สงบสุขเกิดปัญหาอาชญากรรม การทุจริต และความเหลื่อมล้ำประเทศชาติล้าหลัง และขาดการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน โดยผลสำรวจของศูนย์คุณธรรมร่วมกับนิดาโพล ปี 2565 พบว่า ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ ประชาชนมากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริตการทุจริตคอร์รัปชัน และประชาชน กว่าร้อยละ 90 เห็นว่าจำเป็นต้องส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมโดยเร็วที่สุด จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับ วางรากฐานการปรับเปลี่ยนให้คนมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นเพื่อเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางใน การพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่หนึ่งใน แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เกี่ยวกับการจัดการการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและ ประเทศชาติโดยมีเป้าหมายว่าคนทุกทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบ ใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญเช่น ผู้เรียนสามารถพึงรู้และปฏิบัติได้ เป็นต้น โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการจัด การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษทั้งที่เป็นพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดนและพื้นที่เกาะ แก่งชายฝั่งทะเลทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติศาสนาและวัฒนธรรมกลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว พัฒนาการ จัดการศึกษาเพื่อการระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความ รุนแรงในรูปแบบต่างๆ ยาเสพติดภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น ดังนั้นการ จัดการศึกษาที่ครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลด้านความมั่นคงแก่คนในชาติจะส่งผลให้ทุกคนมี จิตสำนึกความรู้ความสามารถทักษะความคิดทัศนคติความเชื่อค่านิยมและพฤติกรรมที่เหมาะสมรู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุขและสงบสุขอันจะ ส่งผลให้สังคมและประเทศชาติเกิดความมั่นคงธำรงรักษาอธิปไตยและผ่านพ้นจากภัยคุกคามต่างๆ ได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 จัดการศึกษาในระดับ อนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (การโรงแรม) โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ให้ความสำคัญกับการสร้างระบบ การศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อเป็นกลไกหลักของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน รองรับ

การศึกษาการเรียนรู้ของโลศตวรรษที่ 21 และส่งผลพัฒนาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 คือ “สืบสานพระราชปณิธาน สร้างคนดี สู้สังคม” ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ให้เป็นผู้มีความรู้ และคุณธรรมจริยธรรมดังที่กล่าวมาในข้างต้น โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ได้ดำเนินการจัดโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ขึ้น เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านการประพฤติตนเป็นคนมีคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานการจัดการศึกษาอย่างไรก็ตามข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เกี่ยวกับโครงการยังไม่เพียงพอ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 โดยใช้รูปแบบการประเมินของ Scriven (1967) เป็นแนวทางในการประเมิน โดย Scriven ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการประเมินไว้ 4 ขั้น ได้แก่ การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ (Formative Evaluation) การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) การประเมินเกณฑ์ภายใน (Intrinsic Evaluation) และการประเมินความคุ้มค่า (Payoff Evaluation) ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึกในการดำเนินโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ไม่ว่าจะเป็นด้านประโยชน์ของโครงการ ข้อปรับปรุง จุดเด่น จุดควรพัฒนา ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการ โดยผลการประเมินโครงการในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาองค์กร บุคลากร และสังคม เพราะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้การดำเนินงานมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน การจัดโครงการทำให้สามารถวางแผน กำหนดขั้นตอน และประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุผลแก่ผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระหว่างดำเนินโครงการของผู้เข้าอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35
2. เพื่อประเมินผลรวมของผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35
3. เพื่อประเมินเกณฑ์ภายในของผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35
4. เพื่อประเมินความคุ้มค่าของผู้เข้าอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้ดำเนินงานโครงการและครูที่ปรึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 19 คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 87 คน รวม 106 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 จำนวน 16 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 70 คน จำนวนตามตาราง Krejcie and

Morgan (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยการจับฉลากตามสัดส่วน รวม จำนวนรวม 86 คน

1.3 ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครู 3 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน ได้โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและครูที่ดูแลรับผิดชอบโครงการโดยตรง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย เครื่องมือการให้ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม และเครื่องมือการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์

2.1 เชิงปริมาณ แบบสอบถามตามรูปแบบ สคริปเว่น (Scriven) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 6 ฉบับ

2.2 เชิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi - Structured interview) ที่มีการกำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open - end Question) จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครู 3 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน ได้โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและครูที่ดูแลรับผิดชอบโครงการโดยตรง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1 ผลการวิเคราะห์ด้านการประเมินระหว่างดำเนินโครงการของผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินระหว่างดำเนินโครงการของครูผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การวางแผนการดำเนินโครงการ			
1. ความสอดคล้องของแผนกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.37	0.62	มาก
2. ความเหมาะสมของระยะเวลา	4.18	0.74	มาก
3. ความสอดคล้องระหว่างแผนกับการปฏิบัติจริง	4.31	0.69	มาก
การดำเนินกิจกรรมตามโครงการ			
1. ความครบถ้วนและความต่อเนื่องของการดำเนินกิจกรรม	4.37	1.00	มาก
2. ประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรม	4.31	0.69	มาก
3. แก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรม	4.25	0.67	มาก
การประเมินผลการดำเนินโครงการ			
1. การติดตามและประเมินผล	4.43	0.62	มาก
2. การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์	4.43	0.62	มาก
3. ติดตามผลกิจกรรมที่จัดร่วมกับชุมชน	4.34	0.63	มาก
4. ผลตอบรับจากชุมชน	4.34	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.33	0.69	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินระหว่างดำเนินโครงการของครูผู้รับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การติดตามและประเมินผลและการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ รองลงมาคือ ความสอดคล้องของแผนกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการและความครบถ้วนและความต่อเนื่องของการดำเนินกิจกรรม ข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า จากการจัดการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ในครั้งนี้ มีระยะเวลาที่เหมาะสมและมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ให้เกิดแก่ผู้เรียนชัดเจน ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับคุณธรรม 12 ความสอดคล้องกันระหว่างแผนกับการปฏิบัติจริงที่ทางโรงเรียนมุ่งเน้นส่งผลต่อผู้เรียนด้านพฤติกรรมเข้าใจหลักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีความอดทนอดกลั้น มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งจากอบายมุข ปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดี และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น มีทัศนคติและค่านิยมที่ดีในการสร้างสังคมการเรียนรู้ ควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา มีความคิดแบบองค์รวมจึงตระหนักคุณค่าการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

2. ผลการประเมินผลรวมโครงการของครูผู้รับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ดังตารางดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินผลรวมโครงการของครูผู้รับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักคุณธรรม จริยธรรม			
1. ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง	4.50	0.63	มากที่สุด
2. ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และมารยาทที่เหมาะสมเรียน	4.31	0.69	มาก
3. ผู้เรียนมีน้ำใจและรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเหมาะสมกฎ	4.31	0.69	มาก
ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรม จริยธรรม			
1. ผู้เรียนให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ	3.87	0.91	มาก
2. ผู้เรียนมีน้ำใจและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	4.43	0.97	มาก
3. ผู้เรียนยินดีปฏิบัติตามกฎระเบียบและร่วมสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน	4.43	0.97	มาก
ผู้เรียนนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
1. ผู้เรียนนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.50	0.72	มากที่สุด
2. ผู้เรียนประพฤติตนสุภาพ มีน้ำใจ และให้เกียรติผู้อื่น	4.56	0.62	มากที่สุด
3. ผู้เรียนยึดมั่นในความซื่อสัตย์และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในชีวิตประจำวัน	4.43	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	4.37	0.77	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินผลรวมโครงการของครูผู้รับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนประพฤติตนสุภาพ มีน้ำใจ และให้เกียรติผู้อื่น รองลงมาคือ ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง และผู้เรียนนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ผู้เรียนให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อตนเองตามลำดับ

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า จากการจัดการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 มีความครบถ้วนด้านประสิทธิภาพของคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้ พัฒนาด้านจิตใจของนักเรียนให้มีภูมิคุ้มกันในตนเอง มีกิจกรรมที่สอดคล้องกับทางโรงเรียนคือโรงเรียนคุณธรรมและโรงเรียนวิถีพุทธซึ่งสามารถนำมาบูรณาการด้วยกันกับโครงการนี้ สามารถสร้างความเข้าใจในหลักการและค่านิยมที่ดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจและการกระทำในชีวิตประจำวัน ลดปัญหาทางสังคม พัฒนาทักษะการตัดสินใจ และเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างความต้องการส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม เชื่อสัจต่ตนเองและผู้อื่นและมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองมากขึ้น แนวทางในการประยุกต์ใช้สามารถจัดเป็นกิจกรรมที่บูรณาการในโรงเรียน เช่น กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนส่งเสริมให้นักเรียนมีพื้นฐานความดี ความเชื่อสัจ และมีความวินัย โครงการพ่อครูแม่ครู สามารถนำมาปรับประยุกต์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในด้าน ความรัก ความเคารพในสถาบันครอบครัวและสร้างความใกล้ชิดเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างครูกับศิษย์

ตารางที่ 3 ผลการประเมินผลรวมโครงการของนักเรียนผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักคุณธรรม จริยธรรม			
1. ผู้เรียนมีความเชื่อสัจและรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง	4.45	0.60	มาก
2. ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และมารยาทที่เหมาะสมเรียน	4.44	0.74	มาก
3. ผู้เรียนมีน้ำใจและรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเหมาะสมกฎ	4.47	0.67	มาก
ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรม จริยธรรม			
1. ผู้เรียนให้ความสำคัญกับความเชื่อสัจและความรับผิดชอบ	4.58	0.64	มากที่สุด
2. ผู้เรียนมีน้ำใจและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	4.67	0.51	มากที่สุด
3. ผู้เรียนยินดีปฏิบัติตามกฎระเบียบและร่วมสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน	4.51	0.60	มากที่สุด
ผู้เรียนนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
1. ผู้เรียนนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.55	0.60	มากที่สุด
2. ผู้เรียนประพฤติตนสุภาพ มีน้ำใจ และให้เกียรติผู้อื่น	4.60	0.57	มากที่สุด
3. ผู้เรียนยึดมั่นในความเชื่อสัจและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในชีวิตประจำวัน	4.74	0.42	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.56	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินผลรวมโครงการของนักเรียนผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนยึดมั่นในความเชื่อสัจและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ ผู้เรียนมีน้ำใจและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และมารยาทที่เหมาะสมเรียน ตามลำดับ

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า จากการจัดการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 มีความครบถ้วนด้านประสิทธิภาพของคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้ พัฒนาด้านจิตใจของนักเรียนให้มีภูมิคุ้มกันในตนเอง มีกิจกรรมที่สอดคล้องกับทางโรงเรียนคือโรงเรียนคุณธรรมและโรงเรียนวิถีพุทธซึ่งสามารถนำมาบูรณาการด้วยกันกับโครงการนี้ สามารถสร้างความเข้าใจในหลักการและค่านิยมที่ดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจและการกระทำในชีวิตประจำวัน ลดปัญหาทางสังคม

พัฒนาทักษะการตัดสินใจ และเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างความต้องการส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม เชื่อสัจต่ตนเองและผู้อื่นและมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองมากขึ้น แนวทางในการประยุกต์ใช้ สามารถจัดเป็นกิจกรรมที่บูรณาการในโรงเรียน เช่น กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนส่งเสริมให้นักเรียนมีพื้นฐานความดี ความซื่อสัตย์ และมีวินัย โครงการพ่อครูแม่ครู สามารถนำมาปรับประยุกต์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในด้าน ความรัก ความเคารพในสถาบันครอบครัวและสร้างความใกล้ชิดเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างครูกับศิษย์

3. ผลการประเมินเกณฑ์ภายในโครงการของผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชาประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ดังตารางที่ 4, 5

ตารางที่ 4 ผลการประเมินเกณฑ์ภายในโครงการของครูผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชาประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การเป็นที่ยอมรับและแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น			
1 ผู้เรียนประพฤติตนเหมาะสมทั้งในห้องเรียนและในกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	4.43	0.50	มาก
2 ผู้เรียนมีน้ำใจ ช่วยเหลือ และเป็นแรงบันดาลใจที่ดีแก่เพื่อนร่วมชั้น	4.50	0.63	มากที่สุด
3 ผู้เรียนเป็นนักแก้ไขปัญหา	4.25	0.76	มาก
การมีทัศนคติเชิงบวกต่อคุณธรรม จริยธรรม			
1 ผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะประพฤติตนตามหลักคุณธรรมในชีวิตประจำวัน	4.25	0.76	มาก
2 ผู้เรียนชื่นชมและยอมรับพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณธรรมทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	4.18	0.74	มาก
3 ผู้เรียนรู้สึกพึงพอใจและมีความสุขตามหลักคุณธรรม จริยธรรม	4.34	0.75	มาก
รวมเฉลี่ย	4.32	0.69	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินเกณฑ์ภายในโครงการของครูผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชาประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนมีน้ำใจ ช่วยเหลือ และเป็นแรงบันดาลใจที่ดีแก่เพื่อนร่วมชั้น รองลงมาคือ ผู้เรียนประพฤติตนเหมาะสมทั้งในห้องเรียนและในกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้เรียนชื่นชมและยอมรับพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณธรรมทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ตามลำดับ

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า จากการจัดการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชาประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 มีเนื้อหาและกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับของผู้เข้าอบรม เป็นกิจกรรมที่ดีมาก ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการกำกับติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมให้เป็นรูปธรรมและยั่งยืน และสามารถบูรณาการกับการใช้ชีวิตประจำวัน การเชื่อสัจต่ตนเองและผู้อื่น ควรเพิ่มเติมให้เป็นรูปธรรม เช่น ทำแต่มีสะสมความดี สมุดบันทึกความดี มอบเกียรติบัตรอย่างชมเชย สร้างตำแหน่ง “เด็กดีศรีราชาประชา” เพื่อเป็นผลงานให้กับนักเรียน

ตารางที่ 5 ผลการประเมินเกณฑ์ภายในโครงการของนักเรียนผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การเป็นที่ยอมรับและแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น			
1 ผู้เรียนประพฤติตนเหมาะสมทั้งในห้องเรียนและในกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	4.55	0.64	มากที่สุด
2 ผู้เรียนมีน้ำใจ ช่วยเหลือ และเป็นแรงบันดาลใจที่ดีแก่เพื่อนร่วมชั้น	4.41	0.67	มาก
3 ผู้เรียนเป็นนักแก้ไขปัญห	4.31	0.68	มาก
การมีทัศนคติเชิงบวกต่อคุณธรรม จริยธรรม			
1 ผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะประพฤติตนตามหลักคุณธรรมในชีวิตประจำวัน	4.58	0.47	มากที่สุด
2 ผู้เรียนชื่นชมและยอมรับพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณธรรมทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	4.48	0.67	มาก
3 ผู้เรียนรู้สึกพึงพอใจและมีความสุขตามหลักคุณธรรม จริยธรรม	4.61	0.56	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.49	0.61	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการประเมินเกณฑ์ภายในโครงการของนักเรียนผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ละเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้เรียนรู้สึกพึงพอใจและมีความสุขตามหลักคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือ ผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะประพฤติตนตามหลักคุณธรรมในชีวิตประจำวัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้เรียนเป็นนักแก้ไขปัญห ตามลำดับ

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า จากการจัดการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 มีเนื้อหาและกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับของผู้เข้าอบรม เป็นกิจกรรมที่ดีมาก ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการกำกับติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมให้เป็นรูปธรรมและยั่งยืน และสามารถบูรณาการกับการใช้ชีวิตประจำวัน การซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ควรเพิ่มเติมให้เป็นรูปธรรม เช่น ทำแต่ัมสะสมความดี สมุดบันทึกความดี มอบเกียรติบัตรยอดเยี่ยมชมเชย สร้างตำแหน่ง “เด็กดีศรีราชประชา” เพื่อเป็นผลงานให้กับนักเรียน

4. ผลการประเมินความคุ้มค่าโครงการของผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความคุ้มค่าโครงการของครูผู้เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์			
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม	4.31	0.76	มาก
2. ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นทีม	4.37	0.70	มาก
3. ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์	4.56	0.79	มากที่สุด
การวัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน			
1. ผู้เรียนสามารถคิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเป็นระบบ	4.31	0.76	มาก

2. ผู้เรียนสามารถจัดการกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆได้	4.18	0.74	มาก
3. ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้	4.37	0.70	มาก
การนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง			
1. ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้แก้ไขปัญหามีสติ	4.43	0.80	มาก
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง	4.43	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	4.37	0.75	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการประเมินเกณฑ์ภายในโครงการของนักเรียนผู้เข้ารับการอบรม โครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รองลงมาคือ ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้แก้ไขปัญหามีสติ และผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้เรียนสามารถจัดการกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆได้ ตามลำดับ

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า จากการจัดการอบรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดแก่ผู้เรียน ชัดเจน ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับคุณธรรม 12 ความสอดคล้องกัน ระหว่างแผนกับการปฏิบัติจริงที่ทางโรงเรียนมุ่งเน้นส่งผลต่อผู้เรียนด้านพฤติกรรมเข้าใจหลักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีความอดทนอดกลั้น มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งจากอบายมุข ปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดี และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น มีทัศนคติและค่านิยมที่ดีในการสร้างสังคมการเรียนรู้ควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา มีความคิดแบบองค์รวมจึงตระหนักคุณค่าการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านการประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) ผลการประเมินระหว่างดำเนินการของโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ตามความคิดเห็นครูที่ปรึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผลตอบรับจากชุมชน รองลงมา คือ การติดตามและประเมินผลและติดตามผลกิจกรรมที่จัดร่วมกับชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ หรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงการใดโครงการหนึ่ง เพื่อช่วยให้ผู้บริหารโครงการสามารถตัดสินใจถูกต้องมากยิ่งขึ้น และ Bholia (1979) ผู้เชี่ยวชาญการประเมินโครงการทางการศึกษาอธิบายว่า โดยปกติมนุษย์จะประเมินการกระทำและประสบการณ์ในอดีตเพื่อรักษาไว้ซึ่งการกระทำที่ดีเพื่อให้ได้รับความพอใจมากยิ่งขึ้น โดยการปรับปรุงการกระทำในอนาคตให้ดีขึ้นอยู่เสมอ การประเมินในที่นี้หมายถึงการพิจารณาและการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าคุณภาพความสำคัญปริมาณระดับ หรือภาพบางสิ่งบางอย่าง

2. ด้านการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ผลการประเมินด้านการประเมินผลรวมของโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ตามความคิดเห็นของครู

ที่ปรึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้เรียนยินดีปฏิบัติตามกฎระเบียบ และร่วมสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียนและผู้เรียนยึดมั่นในความซื่อสัตย์และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในชีวิตประจำวัน รองลงมา คือ ผู้เรียนมีน้ำใจและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้เรียนให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา ศรี เกสร (2560) ได้ให้ความหมายจริยธรรม หมายถึง แนวประพฤติปฏิบัติที่ดีงามทั้งกาย วาจา ใจ โดยมีหลักศีลธรรมในการดำรงชีวิต ทำให้สังคมเกิดความสงบสุข และ Kohlberg (1976) กล่าวว่า จริยธรรมมีพื้นฐานของคามยุติธรรม ซึ่งเป็นการกระจายสิทธิ และหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน โดยมีกฎเกณฑ์ที่เป็นสากล ซึ่งคนส่วนใหญ่ยอมรับได้ในเงื่อนไขที่ไม่มีการขัดแย้ง กันเป็นอุดมคติ ดังนั้น พันธะทางจริยธรรมจึงเป็นการเคารพต่อสิทธิ และข้อเรียกร้องของบุคคลอย่างเสมอภาคกัน

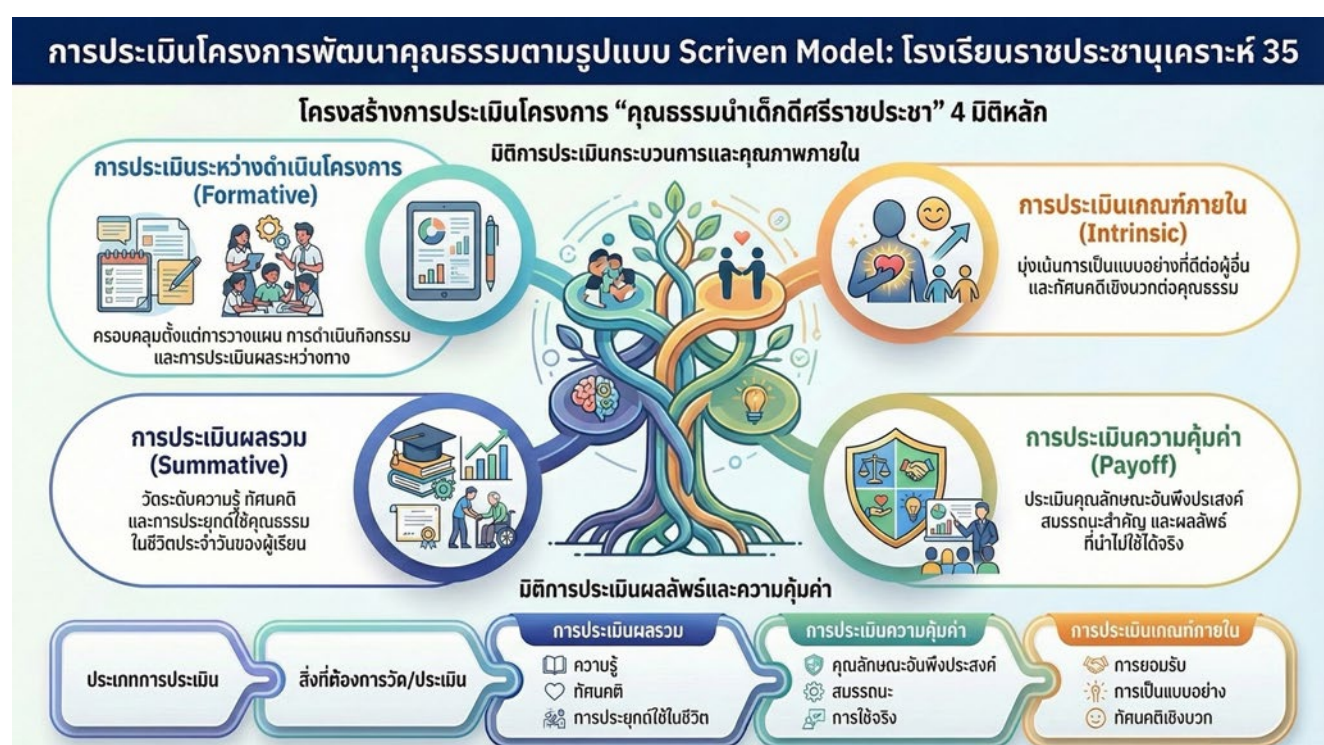
3. ด้านการประเมินเกณฑ์ภายใน (Intrinsic Evaluation) ผลการประเมินด้านการประเมินเกณฑ์ภายในของโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะประพฤติตนตามหลักคุณธรรมในชีวิตประจำวันและผู้เรียนรู้สึกพึงพอใจและมีความสุขตามหลักคุณธรรม จริยธรรม รองลงมา คือ ผู้เรียนประพฤติตนเหมาะสมทั้งในห้องเรียนและในกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้เรียนชื่นชมและยอมรับพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณธรรมทั้งต่อตนเองและผู้อื่น สอดคล้องกับพระสมุห์ประสิทธิ์ ปสิทธิโก (แสนดวง) (2560) ได้กล่าวถึงคุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญต่อการพัฒนามนุษย์ เป็นลักษณะอันนำมาซึ่งความเป็นพลเมืองที่ดี ความประพฤติปฏิบัติในสิ่งดีงามตามคำสั่งสอนในศาสนาหรือการประพฤติตามเกณฑ์ที่ถูกต้องทั้งกาย วาจา และใจ อันก่อให้เกิดประโยชน์และความสุขทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวม นำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของสังคม เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลมากที่สุด

4. ด้านการประเมินความคุ้มค่า (Payoff Evaluation) ผลการประเมินด้านการประเมินความคุ้มค่าของโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้แก้ไขปัญหาย่างมีสติและผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับงานวิจัยของธรรมนิธย์ บ้านพวน (2559) และอรทัย ทองฤกษ์ฤทธิ์ และคณะ (2660) ได้ให้ความหมายคุณธรรมว่า ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของการประพฤติปฏิบัติในสังคม เป็นสิ่งที่คุณคนยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงามและทำให้เกิดความสงบสุขในสังคมสภาพหรือคุณลักษณะของคุณงามความดีอยู่ในจิตสำนึกของบุคคล เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกละอายใจในการประพฤติปฏิบัติ อยู่ในกรอบดีงามของสังคม

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินรูปแบบการประเมินของสคริฟเวน 4 ด้าน คือ ด้านการประเมินระหว่างดำเนินการ ด้านการประเมินผลรวม ด้านการประเมินเกณฑ์ภายใน และด้านการ

ประเมินความคุ้มค่า คือ การประเมินตามกรอบ ช่วยให้โรงเรียนสามารถมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายกับการปฏิบัติจริง เกิดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโครงการที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ ผลการดำเนินโครงการยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของนักเรียนอย่างชัดเจนในด้านทักษะชีวิต การปฏิเสธสิ่งชั่วร้าย และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างมีจริยธรรม อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการสรุปผลและรายงานผลเพื่อการปรับปรุงพัฒนาโครงการควรได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบมากขึ้น เพื่อให้เกิดการใช้ผลประเมินในพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง องค์ความรู้ที่ได้จึงสะท้อนว่า การพัฒนาโครงการภายใต้กรอบการประเมิน (Scriven Model) เป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35

ข้อเสนอแนะการวิจัย

- ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - ควรมีการกำหนดรูปแบบของกิจกรรมโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้เหมาะสมกับระยะเวลา วัตถุประสงค์ของการจัดอบรม
 - ควรเพิ่มรูปแบบการจัดกิจกรรมของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างความตระหนักถึงการปฏิบัติตนให้เป็นคนมีคุณธรรมจริยธรรมในตนเอง
 - ควรเพิ่มรูปแบบกิจกรรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา เกี่ยวกับการสร้างความรักสามัคคีและปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้อย่างเหมาะสม
 - ควรเพิ่มกิจกรรมโครงการพัฒนาคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชา เกี่ยวกับการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเพื่อผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ควรมีการวิจัยศึกษาเรื่องคุณธรรมนำเด็กดีศรีราชประชาจากการสัมภาษณ์ปัจจัยความคงทนในการประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตให้ชัดเจนระบุว่าเน้นการพัฒนาคุณธรรมด้านใด เช่น ความซื่อสัตย์, ความรับผิดชอบ, การเคารพผู้อื่นระบุกฎหมู่เป้าหมายให้ชัด เช่น นักเรียนระดับชั้นใด, ครู, หรือบุคลากรในองค์กรและใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสมและหลากหลายแบบสอบถามหรือแบบประเมินพฤติกรรม การสังเกตพฤติกรรมจริงในสถานการณ์ต่างๆ การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.2 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ปรับปรุงกิจกรรมหรือหลักสูตรเผยแพร่ผลเพื่อให้โรงเรียนหรือชุมชนอื่นนำไปปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สยามสปอร์ตซินดิเคท.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ธรรมนิธย์ บ้านพวน. (2559). การศึกษาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธานินท์ ศิลปจารุ. (2549). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พระสมุทรปฤสทธิ์ ปสิทธิโก (แสนด้วง). (2560). การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วนิดา ศรีเกสร. (2560). การให้ความหมายที่มาของความหมายและแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). วิธีวิทยาการประเมิน: ศาสตร์แห่งคุณค่า. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- Bhola, H. S. (1979). Evaluating Functional Literacy. Tehran: Hulton Educational Publications.
- Kohlberg, L. (1976). Moral stage and moralization: The cognitive development and behavior: Theory research and social issues. New York: Holt, Reinhart and Winston.